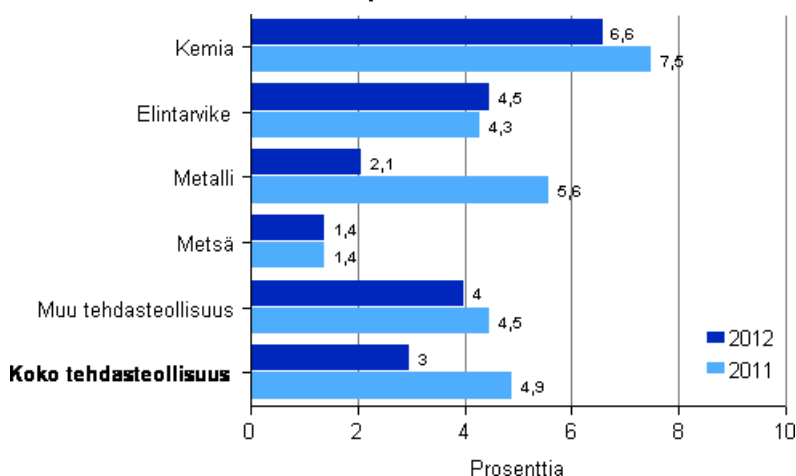

Teollisuuden tilinpäätöstilasto 2012

Tehdasteollisuuden kokonaispääoman tuotto supistui vuonna 2012

Tehdasteollisuuden heikko kannattavuus heijastui myös kokonaispääoman tuottoon, joka oli Tilastokeskuksen tilinpäätöstietojen mukaan 3 prosenttia vuonna 2012. Kokonaispääoman tuotto supistui 1,9 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Teollisuusyrityksillä kokonaispääoman tuottoja kertyi yhteensä 5,7 miljardia euroa, mikä oli 3,4 miljardia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tase vahvistui 2,9 miljardilla eurolla vuonna 2012.

Tehdasteollisuuden kokonaispääoman tuotto toimialoittain 2011–2012

Kokonaispääoman tuotto prosentti kasvoi hieman elintarviketeollisuudessa. Tuotto supistui metalli- ja kemianteollisuudessa. Suurin muutos tapahtui metalliteollisuudessa, jossa tuotto prosentti heikkeni 3,5 prosenttiyksikköä. Metalliteollisuuden sähkö- ja elektroniikkateollisuuden alatoimialalla kokonaispääoman tuotto painui 1,8 prosenttia miinukselle.

Tehdasteollisuuden pienet ja keski suuret yritykset keräsivät sijoittamalleen kokonaispääomalle runsaan prosenttiyksikön verran paremman tuoton kuin suuret yritykset. Myös pk-yritysten tuotto prosentti pieneni edellisvuodesta. Pk-yritykset saivat kokonaispääomalleen tuottoa 4,2 prosenttia, mikä oli 1,5 prosenttiyksikköä heikompi kuin vuonna 2011. Metsäteollisuudessa pk-yritysten kokonaispääoman tuotto prosentti jäi miinukselle.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä ja virallisilla tilinpäätöstiedoilla.

Sisälllys

Tehdasteollisuus 2012.....	4
Liikevaihto.....	4
Kannattavuus.....	5
Rahoitus.....	7
Investoinnit.....	8
Henkilöstö.....	8

Kuviot

Kuvio 1. Tehdasteollisuuden liikevaihto toimialoittain 2011–2012.....	4
Kuvio 2. Tehdasteollisuuden liikevaihdon muutos toimialoittain 2012.....	4
Kuvio 3. Tehdasteollisuuden kannattavuus 2000–2012.....	5
Kuvio 4. Tehdasteollisuuden kulurakenne toimialoittain 2010–2012.....	5
Kuvio 5. Metalliteollisuuden käyttökate toimialoittain 2006–2012.....	6
Kuvio 6. Tehdasteollisuuden pk-yritysten kannattavuus 2000–2012.....	6
Kuvio 7. Tehdasteollisuuden omavaraisuusaste 2000–2012.....	7
Kuvio 8. Tehdasteollisuuden taseen rakenne ilman ennakkomaksuja 2012.....	7
Kuvio 9. Tehdasteollisuuden oma pääoma ja vieras pääoma toimialoittain 2012.....	8
Kuvio 10. Tehdasteollisuuden aineelliset investoinnit toimialoittain 2011–2012.....	8
Kuvio 11. Tehdasteollisuuden henkilöstökulut / liikevaihto 2000–2012.....	9
Kuvio 12. Tehdasteollisuuden jalostusarvo / henkilöstökulut toimialoittain 2011–2012.....	9
Tietojen tarkentuminen.....	10
Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	11

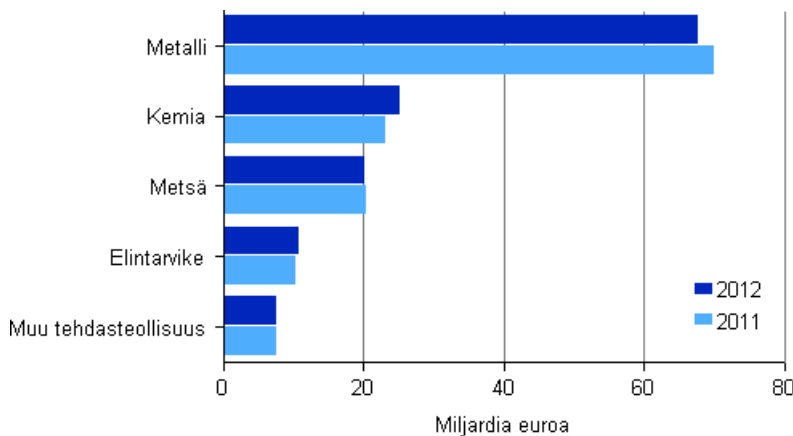
Tehdasteollisuus 2012

Vuonna 2012 tehdasteollisuudessa (Toimiala C) yritysten lukumäärä oli 21 500, mikä oli 400 yritystä vähemmän kuin edellisvuonna. Koko toimialalla EU:n määritelmän mukaisia pk-yrityksiä oli 20 700 eli 96 prosenttia. Pk-yritysten osuus teollisuuden liikevaihdosta oli 18,6 prosenttia ja henkilöstöstä 40 prosenttia vuonna 2012. Edellisvuoteen verrattuna Pk-yritysten osuus kasvoi hieman henkilöstöllä ja liikevaihdolla mitattuna.

Liikevaihto

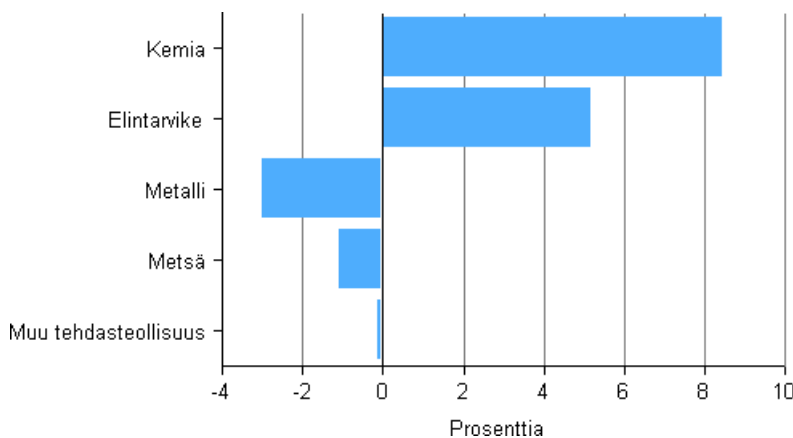
Tehdasteollisuusyritysten yhteenlaskettu liikevaihto pysyi lähes edellisvuoden tasolla, ja oli 132,3 miljardia euroa vuonna 2012. Suurille yrityksille kertyi liikevaihtoa 107,7 miljardia euroa ja pk-yrityksille 24,6 miljardia. Suurilla yrityksillä liikevaihto laski 0,7 miljardia euroa edellisvuodesta, mutta pk-yritysten liikevaihto kasvoi lähes 4 prosenttia eli 0,9 miljardia euroa.

Kuvio 1. Tehdasteollisuuden liikevaihto toimialoittain 2011–2012

Tehdasteollisuuden liikevaihto kasvoi kemian- ja elintarviketeollisuudessa. Liikevaihto laski sekä metsä- että metalliteollisuudessa edellisvuodesta. Tehdasteollisuuden suurimman sektorin, metalliteollisuuden yhteenlaskettu liikevaihto väheni 2,1 miljardia euroa eli 3 prosenttia.

Kuvio 2. Tehdasteollisuuden liikevaihdon muutos toimialoittain 2012

Tehdasteollisuuden toimialalla olevien yritysten liikevaihdosta 68 prosenttia tulee tuotteiden valmistuksesta, 4 prosenttia muusta teollisesta toiminnasta ja 28 prosenttia muusta toiminnasta. Yritysten liikevaihtoon muusta toiminnasta luetaan mm. ketjukauppa, kolmikantakauppa, kauppatavaroiden myynti ja liikevaihto palvelutoiminnasta. Suurin osa muusta liikevaihdosta muodostuu yritysten ulkomaisesta liikevaihdosta.

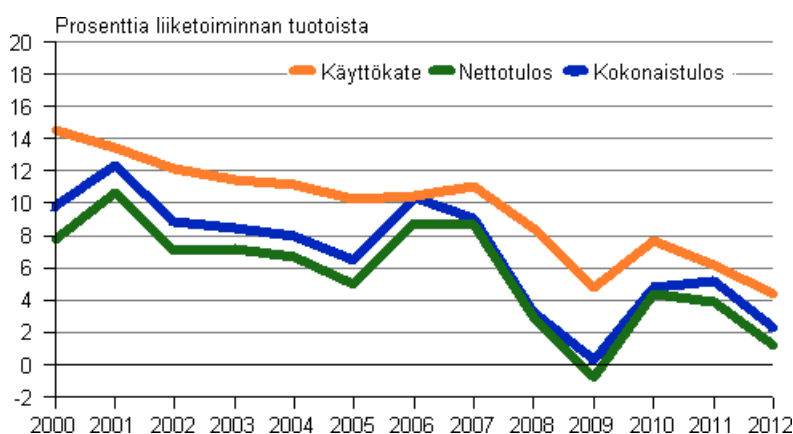
Yritykset ovat siirtäneet koko toimintansa ulkomaille, mutta liikevaihto on kirjattu Suomessa tilinpäätöksensä tekevän yrityksen tuloslaskelmaan.

Metalliteollisuuden liikevaihdosta hieman yli puolet tuli tuotteiden valmistuksesta ja 6 prosentti muusta teollisesta toiminnasta Suomessa. Muun liikevaihdon osuus oli 41 prosenttia vuonna 2012.

Kannattavuus

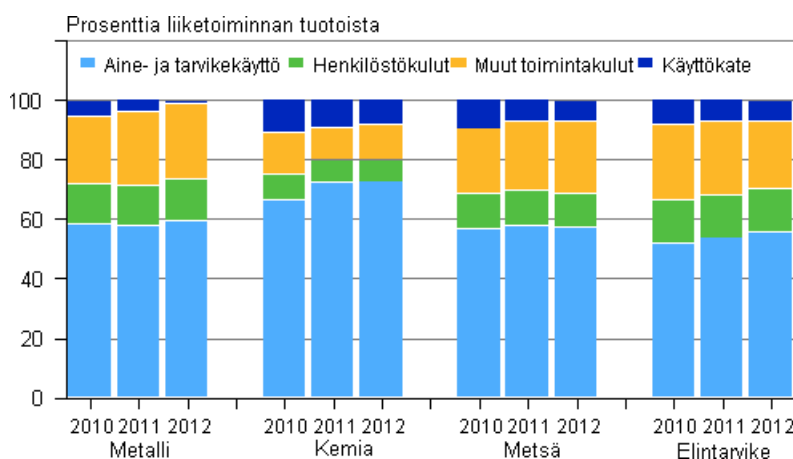
Tehdasteollisuuden kannattavuuden heikentyminen jatkui vuonna 2012. Koko toimialan käyttökate eli kannattavuus ennen rahoituseriä ja poistoja laski 1,8 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja jäi 4,4 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista vuonna 2012.

Kuvio 3. Tehdasteollisuuden kannattavuus 2000–2012

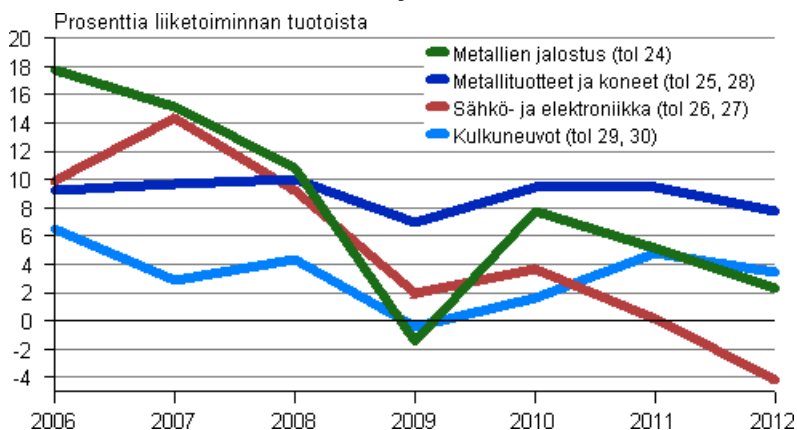
Yrityksille kertyi tuottoja yhteensä 0,8 miljardia euroa enemmän kuin vuonna 2011, mutta käyttökate jäi 2,3 miljardia edellisvuotta vähemmän. Aine- ja tarvikkehankintoihin kului 2 miljardia euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Henkilöstökulut kasvoivat 1,5 prosenttia eli 0,3 miljardia euroa vuodesta 2011.

Kuvio 4. Tehdasteollisuuden kulurakenne toimialoittain 2010–2012

Tehdasteollisuuden pääsektoreista elintarviketeollisuuden käyttökateprosentti pysyi edellisvuoden suuruisena. Metalliteollisuudessa käyttökate heikkeni 2,9 ja kemianteollisuudessa 1,4 sekä metsäteollisuudessa 0,3 prosenttiyksikköä. Metalliteollisuudessa käyttökate jäi vain 0,8 miljardia euroa ja käyttökateprosentti putosi 1,2 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Sähkö- ja elektroniikkateollisuudella on ollut vahva asema metalliteollisuudessa, mutta toimialan muutokset näkyvät myös koko tehdasteollisuuden luvuissa. Viime vuosina sen kannattavuus on kuitenkin oleellisesti heikentynyt. Vuonna 2012 sähkö- ja elektroniikkateollisuuden käyttökate painui 4,2 prosenttia miinukselle. Ilman sähkö- ja elektroniikkateollisuutta metalliteollisuuden käyttökate olisi ollut 6 prosenttia liiketoiminnan tuotoista vuonna 2012.

Kuvio 5. Metalliteollisuuden käyttökate toimialoittain 2006–2012

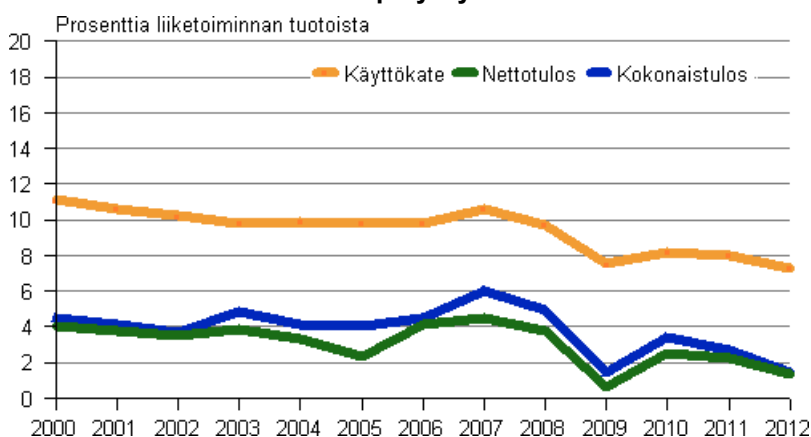

Tehdasteollisuusyritysten nettotulos oli yhteensä 1,6 miljardia euroa, mikä oli 3,6 miljardia edellisvuotta vähemmän. Nettotulos laski 1,2 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Rahoitustuottojen ja -kulujen yhteissumma pieneni miljardilla eurolla edellisvuodesta. Rahoitustuottoja kertyi 9 miljardia euroa ja rahoituskuluja oli 7,5 miljardia euroa. Tehdasteollisuusyritysten rahoituskuluista lähes puolet oli arvonalentumisia pysyvien vastaavien sijoituksista. Sijoitusten arvonalentumisia kirjattiin 1,6 miljardia euroa enemmän kuin vuonna 2011. Yritykset maksoivat tuloveroja 1,9 miljardia euroa eli lähes puoli miljardia enemmän kuin vuotta aiemmin. Veroista pk-yritysten osuus oli 0,3 miljardia euroa.

Merkittävin muutos tapahtui metalliteollisuudessa, jossa nettotulos jäi 0,3 miljardia euroa miinukselle vuonna 2012. Edellisvuoden 4,9 prosentin nettotulos putosi miinus 0,5 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista.

Tehdasteollisuuden kokonaistulos oli prosenttiyksikön verran parempi kuin nettotulos. Yrityksille jäi kokonaistulosta yhteensä 3 miljardia euroa. Käyttöomaisuuden 1,4 miljardin euron myyntivoitot kasvattivat kokonaistulosta. Muiden erien vaikutus kokonaistulokseen jäi vähäiseksi. Tehdasteollisuuden kokonaistulos oli 2,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Kuvio 6. Tehdasteollisuuden pk-yritysten kannattavuus 2000–2012

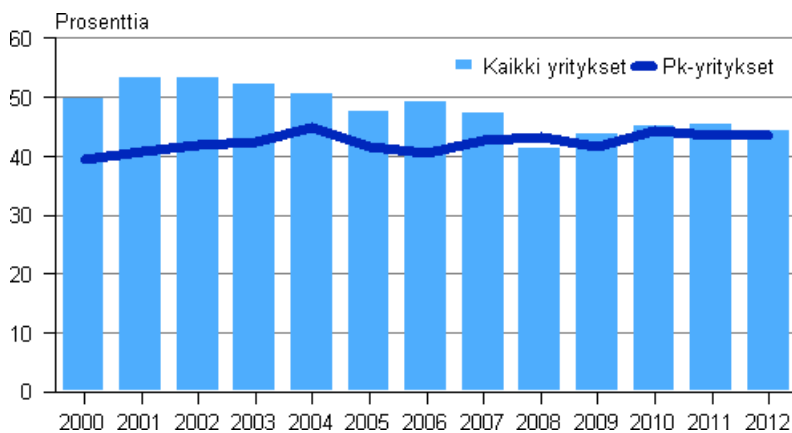

Pk-yritysten kannattavuus heikkeni sekä käyttökatteella että netto- ja kokonaistuloksella mitaten. Muutokset olivat 0,7–1,3 prosenttiyksikköä. Pk-yrityksille jäi käyttökate 1,8 miljardia euroa eli 7,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista vuonna 2012. Käyttökatteella mitaten pk-yritysten kannattavuus oli 3,5 prosenttiyksikköä parempi kuin suurten yritysten, mutta nettotulosprosentti oli samansuuruinen ja kokonaistulosprosentit prosenttiyksikön heikompia kuin suurilla yrityksillä. Pk-yrityksillä rahoitus- ja satunnaisilla erillä on vain vähäinen vaikutus kannattavuuden lukuihin.

Rahoitus

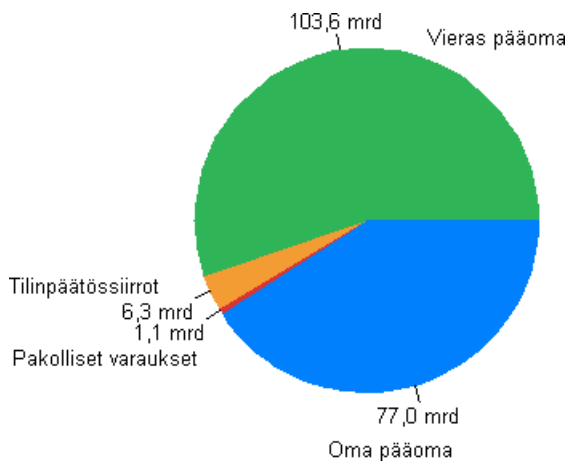
Tehdasteollisuuden omavaraisuusaste pysyi hyvänä ja oli 44,3 prosenttia vuonna 2012. Edellisvuoteen verrattuna oma pääoma pieneni vain 0,6 miljardia euroa. Supistuneet tilikauden voitot kompensoitiin rahastoja kasvattamalla. Edellisvuoden 7,5 miljardin euron voittovaroista vain puolet jaettiin osinkoina. Pk-yritysten omavaraisuusaste oli prosenttiyksikön verran pienempi kuin isoilla yrityksillä.

Kuvio 7. Tehdasteollisuuden omavaraisuusaste 2000–2012

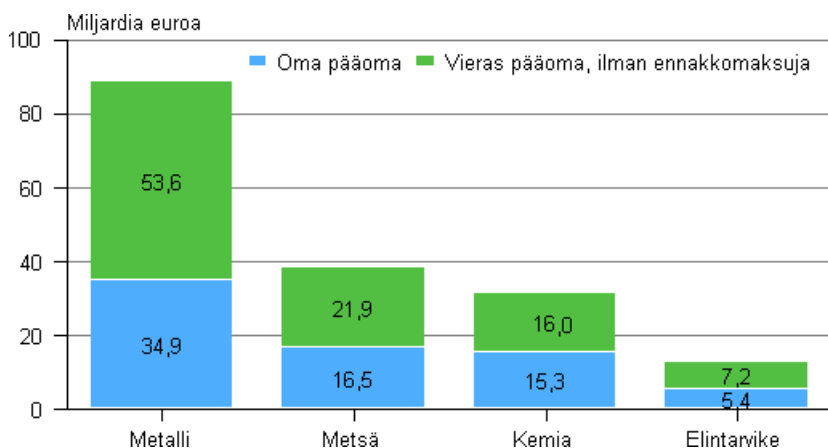
Tehdasteollisuuden taseen rakenne muuttui vähän edellisvuodesta. Kun verrataan oman pääoman ja velkojen osuutta ennakkomaksuilla vähennettyyn taseen loppusummaan, niin oman pääoman osuus laski hieman alle prosenttiyksikön, ja velkojen osuus kasvoi vähän yli prosenttiyksikön vuoteen 2011 verrattuna.

Kuvio 8. Tehdasteollisuuden taseen rakenne ilman ennakkomaksuja 2012

Teollisuusyrityksillä kokonaisvelat eli pakolliset varaukset ja velat vähennettynä ennakkomaksuilla olivat 104,6 miljardia euroa, mikä oli 3,3 miljardia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kokonaisvelkojen suhteellinen osuus liikevaihdosta kasvoi 2,5 prosenttiyksikköä 79,2 prosenttiin. Koko toimialan kokonaisveloista 40,7 prosenttia eli 42,6 miljardia euroa oli konsernin sisäisiä velkoja. Rahoituslaitoslainojen osuus oli 16,5 prosenttia.

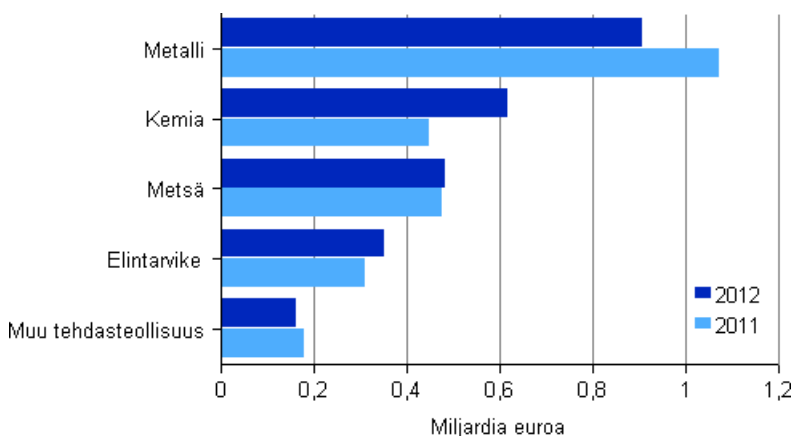
Kuvio 9. Tehdasteollisuuden oma pääoma ja vieras pääoma toimialoittain 2012

Investoinnit

Vuonna 2012 tehdasteollisuuden investoinnit aineelliseen käyttöomaisuuteen olivat vain vähän suuremmat kuin edellisvuonna. Aineellisten investointien määrä oli 2,5 miljardia euroa, josta pk-yritysten osuus oli vajaat 0,8 miljardia euroa. Verrattuna liikevaihtoon investoinnit olivat vajaat 2 prosenttia. Kun verrataan investointeja liikevaihtoon päätoimialoittain, niin suhteellisesti eniten investoitiin elintarviketeollisuudessa, jossa investoinnit olivat 3,2 prosenttia liikevaihdosta. Vähiten investoitiin metalliteollisuudessa, vain 1,3 prosenttia liikevaihdosta vuonna 2012. Euromääräisesti metalliteollisuuden investoinnit olivat kuitenkin suurimmat, 0,9 miljardia euroa.

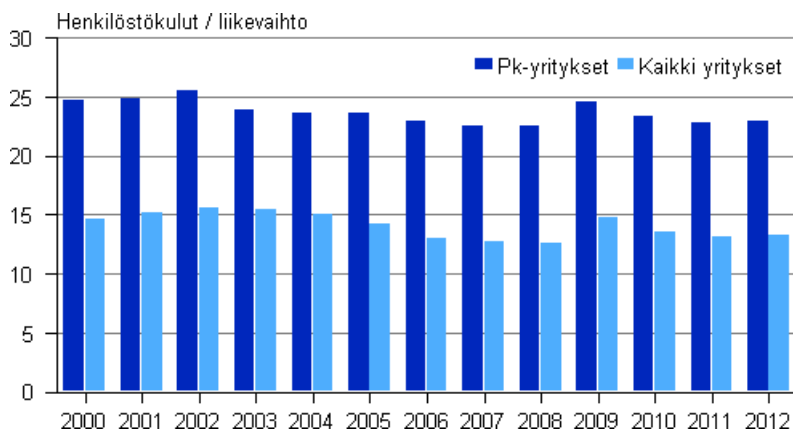
Kuvio 10. Tehdasteollisuuden aineelliset investoinnit toimialoittain 2011–2012

Henkilöstö

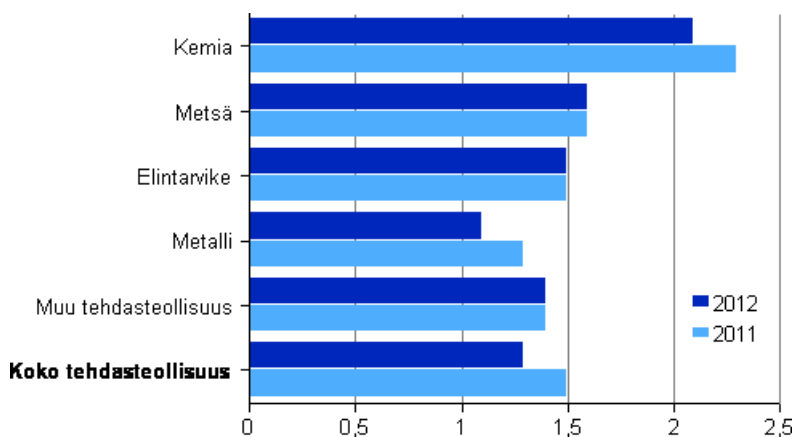
Tehdasteollisuusyritykset työllistivät yhteensä 323 100 henkilöä vuonna 2012. Henkilömäärä supistui 7 500 edellisvuodesta. Pk-yritykset työllistivät 128 400 henkilöä, mikä oli noin 900 vähemmän kuin vuonna 2011. Koko tehdasteollisuuden palkat ja muut henkilöstökulut olivat yhteensä 17,6 miljardia euroa vuonna 2012 ja kasvoivat edellisvuodesta 1,5 prosenttia. Henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta oli 13,3 prosenttia koko toimialalla ja pk-yrityksillä 23 prosenttia.

Kuvio 11. Tehdasteollisuuden henkilöstökulut / liikevaihto 2000–2012

Koko tehdasteollisuuden jalostusarvo oli 23,7 miljardia euroa vuonna 2012. Se laski edellisvuodesta 2 miljardia euroa. Jalostusarvosta kului henkilöstökulujen kattamiseen 73 prosenttia, mikä oli lähes 7 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 12. Tehdasteollisuuden jalostusarvo / henkilöstökulut toimialoittain 2011–2012

Tietojen tarkentuminen

Tietojen tarkentuminen ennakon ja lopullisen tilaston välillä 2012

Toimiala	Muuttuja	Ennakko 2012, miljoonaa euroa	Lopullinen 2012, miljoonaa euroa	Muutosprosentti
C Teollisuus	Liikevaihto	132 904,6	132 328,7	-0,4
	Tuotot yhteensä	135 561,2	135 229,9	-0,2
	Käyttökate	5 955,1	5 974,9	0,3
	Nettotulos	1 638,6	1 645,6	0,4
	Aineelliset investoinnit	2 690,7	2 534,1	-5,8
	Jalostusarvo	23 800,1	23 729,4	-0,3
10-11 Elintarviketeollisuus	Liikevaihto	10 976,0	11 001,3	0,2
	Tuotot yhteensä	11 227,9	11 257,3	0,3
	Käyttökate	839,4	840,3	0,1
	Nettotulos	301,9	301,9	0,0
	Aineelliset investoinnit	350,1	355,6	1,6
	Jalostusarvo	2 434,7	2 446,0	0,5
16-17 Metsäteollisuus	Liikevaihto	20 372,0	20 325,5	-0,2
	Tuotot yhteensä	20 890,0	20 763,2	-0,6
	Käyttökate	1 600,4	1 510,3	-5,6
	Nettotulos	113,3	18,5	-83,7
	Aineelliset investoinnit	560,8	485,1	-13,5
	Jalostusarvo	3 963,0	3 867,9	-2,4
19-22 Kemianteollisuus	Liikevaihto	25 236,9	25 251,0	0,1
	Tuotot yhteensä	25 528,6	25 540,3	0,0
	Käyttökate	2 196,6	2 114,0	-3,8
	Nettotulos	1 298,7	1 476,8	13,7
	Aineelliset investoinnit	618,7	618,7	-0,0
	Jalostusarvo	4 079,7	4 001,2	-1,9
24-30,33 Metalliteollisuus	Liikevaihto	68 568,7	67 986,9	-0,8
	Tuotot yhteensä	70 047,6	69 788,6	-0,4
	Käyttökate	641,7	835,3	30,2
	Nettotulos	-681,6	-328,5	-51,8
	Aineelliset investoinnit	985,9	909,0	-7,8
	Jalostusarvo	10 694,0	10 787,4	0,9

Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 2006 - 2012.

Tilasto sisältää myös liikevaihdon ja kulujen erittelytietoja. Kulujen erittelyt koskevat tuloslaskelman eri aineet ja tarvikkeet, ulkopuoliset palvelut ja liiketoiminnan muut kulut. Nämä tiedot julkaistaan STATFIN-palvelutietokannassa omina tauluinaan.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään uudelleen ryhmiteltynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liiketulos, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myynti- ja fuusiovoitot sekä myynti- ja fuusiotappiot esitetään satunnaisten erien ryhmässä. Ennen käyttökateä esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos} - \% = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Jalostusarvo/henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäättösiirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotaso on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan:

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon- ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Lait ja asetukset

1. Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336.
2. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
3. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
4. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppe, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoja toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon ja valtion liikelaitokset sekä energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialojen kunnalliset liikelaitokset.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Tilastokeskuksen tiedustelussa oli noin 5 500 yritystä vuonna 2012. Hyväksytyjä vastauksia saatiin noin 80 prosenttia. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta tiedusteluun kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10 – 50 henkilöä työllistäviä yrityksistä tiedusteluun on valittu yritykset satunnaisotannalla. Tiedustelussa on myös joitain alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä sekä kaikki kunnalliset liikelaitokset.

Tilastokeskuksen tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Aineistoa tarkistetaan erilaisilla sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patenti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 12, 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008).

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Tilinpäätöskyselyyn kuulumattomille yrityksille tuotetaan liikevaihdon ja kulujen erittelyjen tiedot imputointimallin mukaisesti. Malli perustuu kyselyyn kuuluvien yritysten tietoihin. Imputointimallissa lasketaan toimialakohtaiset kertoimet. Kertoimia laskettaessa on huomioitu poikkeavat havainnot.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineita. Tilinpäätöstilaston tietojen tarkentumista ennakon ja lopullisen tilaston välillä on esitetty erillisessä revisiotaulussa tilaston kotisivulla [Tietojen tarkentuminen](#).

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot tämän jälkeen helmikuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu alkaen vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta STATFIN-palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

Tilastovuoden 2008 julkistamisen yhteydessä tilinpäätöstilastoissa otettiin käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Toimialaluokituksen käyttöönotto muuttaa useiden toimialaryhmien rakennetta siten, että tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia toimialaluokituksella TOL 2002 julkistettuihin lukuihin.

Tilastovuonna 2008 uudistettiin myös henkilöstön lukumäärän laskentatapaa. Henkilöstön lukumäärä saadaan tilinpäätöstilastoihin nyt kokonaan yritysrekisteristä ja se noudattaa yritysrekisterin vuositilastossa määriteltyä kokovuosityöllisen määritelmää.

Edellä mainitut toimiala- ja henkilöstömuutokset on huomioitu uudessa aikasarjassa, joka on tehty tilastovuodesta 2006 lähtien. Vanhan toimialaluokituksen TOL 2002 ja henkilöstön lukumäärän mukaisen aikasarjan viimeinen tilastovuosi on 2008.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäiset aikasarjat 1999 - 2008 TOL 2002 luokituksella ja 2006 - 2012 TOL 2008 luokituksella. Kuitenkin yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset erot:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon kausiveroaineistosta. Liikevaihdon määrittely kausiveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä lukumääristä. Niissä pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Lisätietoja

Pirkko Nurmela 09 1734 3519

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Teollisuuden tilinpäätöstilasto 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-531X (pdf)